

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstiones Canonicae De Decimis

Friderich, Melchior

Ingolstadii, 17010 [i.e. 1710]

Quæstio VI. An decimæ pecunijs compensari possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61677)

fabas ac cicera, imò ab his ad poma arborum, rapas &c. dinumeratio continuari possit: quod est praxi Ecclesie contrarium, & à nemine hæcenus admissum.

QUÆSTIO VI.

An Decime pecunijs compensari possint?

SUMMARIUM.

564. Pecunias pro fructibus solve-
re pro arbitrio non potest colo-
nus, nec decimator exigere.
565. Tametsi vi contractus ha-

Et enus pecunia tantum soluta
sunt.
566. Potest consuetudine ac præ-
scriptione induci, ut pecunia
tantum debeantur.

564. **Q**uæstio non est, utrum pro arbitrio debitorum loco fructuum in natura, ut vocant, pecuniz dari, vel à decimatore exigere possint: constat enim ex hæcenus adductis Juribus solvendam esse decimam fructuum partem; obligari autem ad dandam partem fructuum aliud non est, quàm obligari ad ipsos fructus. Non igitur satisfaciet debitor eorum pretium solvens, nisi decimator ultrò acceptet: cum obligatio in specie implenda sit, si est obligatio dandi & non præcisè faciendi seu ad factum, uti patet ex l. 7 §. fin. & l. 81. ff. de V. O. l. 13. ff. de re judic. l. 2 §. 1. ff. de reb. cred. si cert. per. §. 1. Inst. quib. mod. toll. oblig. Accedit, quòd sicut regulariter loquendo nemo cogi potest ad rem suam vendendam, ita nec ad commutandam. l. 9. ff. de act. rer. amot. l. 11. 13. &

14. ff. de contrah. empt. l. 16. C. de Jure deliber. Eandem ob causam decimator loco fructuum pecuniam exigere nequit, cum debitor ad illos tantum dandos teneatur. Igitur dubium duntaxat est, an detur obligatio solum ad pretium fructuum, si hoc solutum fuit diuturno tempore, & non ipsi fructus. Ratio dubitandi est: quia magna vis est consuetudinis quoad solutionem decimarum, ita ut per eam omnino tolli possit obligatio solvendi, ut dixi à n. 260. à fortiori variari per eam poterit modus solvendi. Magna pariter vis est præscriptionis, ita ut contra Ecclesiam & Clericum alia Ecclesia & Clericus præscribere decimas possit, ut patet ex dictis à n. 291. ac contra laicum decimatorem etiam laicus, juxta dicta n. 486. Videtur igitur, quòd si tempore saltem longissimo decimæ

decimæ non in natura, sed in æquivalenti seu in pretio & pecunijs solutz sunt, decimator eas exigere amplius non possit in natura.

565 Assert. I. Si constat, quod pretium loco decimarum alicubi solvi cœperit vi contractus, quo videlicet decimator debitoribus eas vendidit aut locavit, remanet decimatori semper jus eas exigendi in natura, post finitum tempus contractus: neque post qualecunque tempus prætere debitores possunt, ut decimator loco fructuum pretium accipiat. Ita æquissimè deciditur in Statut. Bavar. tit. 28. art. 8. Wie der Zehendt: Herz mit seinem gebührenden Zehendt handelt / denselben an Röner oder Gestreu / auf dem Feld oder sonst verkaufft / verläßt / oder selbs einfänget / darein soll ihme der / so den Zehendt zugeben schuldig ist / nichts zu reden / noch daran einige Verhinderung zuthun haben / uneracht er fürgebe / daß man ihm vil Jahr das Gestreu gelassen / und den Zehendt verkaufft hätte / dann hierinn kein Gewehr schaff / oder Verjährung / wie alt die sene / soll statt haben. Ratio clara est: quia vendere vel locare rem suam est actus liberæ facultatis, & sicut nemo ad id cogi potest, nisi auctoritate publica, & necessariam ob causam, ut patet ex cit. Juribus n. prac. ita nulla consuetudo vel præscriptio quantumvis diuturna hic prævalere potest libertati deci-

matoris: non quidem præscriptio, cum ex parte conductoris aut emptoris desit bona fides & quasi possessio, ut patet; quia quamdiu unus liberè locat aut vendit, emptor aut conductor non potest esse in quasi possessione juris, ut fiat venditio aut locatio, ac propterea nec est in bona fide, dum hoc jus præterdit, ut dixi n. 549. Sed neque consuetudo hic locum habet: alias si longo tempore locatio aut venditio facta est, conductores & emptores prætere de jure possent, ut illa etiam in posterum ipsis fiat; quod nemo admiserit, cum sicut præscriptio, ita etiam consuetudo actus voluntarios reddere non possit necessarios, quando constat, priores venditiones aut locationes voluntariè ac ultroneè esse factas, ut dixi cit. n. 549. in fine. Asserunt quidem Balbus de Præscript. 3. p. 5. prin. q. 1. n. 5. aliique nonnulli apud Gabrielium tit. de Præscript. concl. 10. n. 7. etiam in ijs, quæ sunt meræ facultatis, ex longæva temporis immemorialis observantia consuetudinem vel præscriptionem induci: verum intelligendi duntaxat sunt de casu, quando ex lapsu temporis immemorialis præsumi potest, quod actus, qui per se sunt meræ facultatis, positi fuerint tanquam necessarij & ex debito; aut quando dubium saltem est, ultroneè, an verò velut debiti positi fuerint: plus enim si vellent illi DD. cõ-

tradi-

tradicerent cum legi *Viam publicam*, ff. de *Via publica*, tum alijs *Juribus cit. n. 549.* allegatis.

566 Assert. II. Si non constat, decimas esse locatas aut venditas, aut quando de hoc quidem constat, at diu pretium solutum est decimatori acquiescenti & illud acceptanti à colonis renuentibus eas solve-
re in natura, consuetudo, & præscriptio inducere potest, ut non detur obligatio eas solvendi in natura, sed tantum in pretio. Ita sentio cum Illust. D. Schmid *ad cit. art. 8. n. 3.* Ratio primæ partis est: quia si non constat, quo titulo hæcenus solutum duntaxat pretium fructuum fuerit, ex tempore inæmoriæ præsumi & allegari poterit constituti, vel privilegij, similisve alius titulus, uti ex varijs legibus probat Covarr. *in reg. Possessor p. 2. §. 4. n. 6. V. Poterit, & l. 1. var. c. 17. n. 5. V. Sed si.* Ratio secundæ partis est: quia si coloni renuerunt solve-
re decimas in natura & acquiescente decimatore dederunt tantum pretium, obtinuerunt quasi possessionem, cui si juncta fuit bona fides (quæ tamen vix adesse poterit, si constat de venditione vel locatione prius factâ) accedatque simul tempus ad præscriptionem requisitum, non est ratio, cur locus præscriptioni contra decimatorem esse nequeat, ut constat à fortiori ex ijs, quæ de præscriptione immunitatis ab onere decimarum dixi *n. 291. & de consuetudine n. 260. & seqq.* Quantum verò tempus ad hujusmodi præscriptionem requiratur, dictum est à *n. 297.* Neque obstat, quòd laici præscribere decimas nequeant, ut fusè ostendi à *n. 476.* tametsi enim præscribere jus decimandi nequeant, possunt tamen præscribere immunitatem, ac consequenter, & quidem à fortiori, certam rationem ac modum solvendi, cum sic nihil spirituale præscribant. Pariter non obstant, quæ *n. 561. ex tit. 28. art. 8. Stat. Bav.* recitavi: sunt enim tantum intelligenda de casu assert. primæ, non verò de secundæ.

QUÆSTIO VII.

Quando solvende sint Decimæ?

SUMMARIUM.

567. Ratio dubitandi ex c. 7. de Decim.
568. Prædiales statim post fructus collectos solvenda sunt.
569. Solvitur objectio.
570. Personales in fine anni solvuntur.
571. Decima ex animalium fructibus, quando isti sine matre nutrirî possunt.

LI

Quam